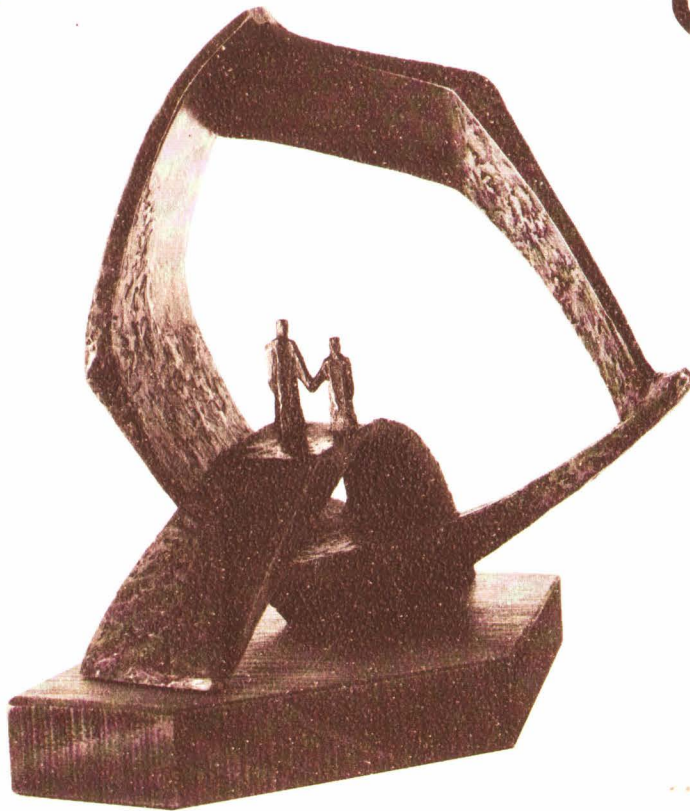

райдушний міст

МІРТАЛА КАРДИНАЛОВСЬКА

diasporiana.org.ua

МІРТАЛА КАРДИНАЛОВСЬКА

Канадсько-Український Бібліотечний Центр

Канадське Товариство Приятелів України
Торонто – Канада

РАЙДУЖНИЙ МІСТ

Переклад з російської мови Асі Гумецької

Об'єднання Українських Письменників
"СЛОВО"
Н ь ю - Й о р к

Copyright 1976 by Mirtala Bentov
All rights reserved

Printed in the U.S.A.
by Regal Lithograph, Boston, Mass.

Замовлення посилати на адресу:

Mirtala Bentov
241 Glezen Lane
Wayland, Massachusetts 01778, U.S.A.

Фото на обкладинці: "РАЙДУЖНИЙ МІСТ", бронза. Міртала Бентова (Кардиналовська).

Ukrainian Writers' Association
"SLOVO"
New York

П Е Р Е Д М О В А

Суть поезії Міртали Кардиналовської – у її злетах у височінь, а її цінність – у своєрідних, свіжих образах, музичності та художній ясності, у проникливих думках, захованих за символікою обманливої простоти вислову.

В нашу добу загальної розгубленості, а часом і розпачу, радісно почути слова, освітлені позитивним та гармонійним світоглядом. Гуманність філософії Міртали підносить дух і її думка йде до самого серця читача.

Тема людини з її перемогами і поразками, її радощами та сумом – одна з провідних тем поетеси. Та ще частіше вона поринає у життя природи. В її віршах тісно переплетений світ довколишній і світ внутрішній – макрокосм і мікрокосм. Вона тонко реагує на найменші прояви життя природи, в якій усе живе – будь то струмок, чи колос, що впав на воду, чи звичайний камінець. Поетеса вбачає життя в барвах, русі, лініях, і її людина ані боїться природи, ані обожнює її. Ця людина – невід’ємна частина всесвіту, вільна, свідомо свого високого покликання, повна світла дитина Сонця.

Міртала за професією скульптор. В матеріяльних об’ємних формах її скульптур втілені пошуки вищої реальності, а поєднання простоти вислову з глибиною змісту, свобода і закінченність форми поріднюють їх з поетичною творчістю автора.

Міртала Кардиналовська – дочка українського письменника Сергія Пилипенка. Виросла на засланні в Росії і російською мовою володіє краще, ніж українською, тому вірші свої написала по-російськи, але мріяла побачити їх українською мовою. Після появи російської збірки цих віршів у 1972 р., я переклала їх українською мовою, і ось тепер вони подаються українському читачеві.

Ася Гумецька
Мічиганський Університет
1976 р.

• •

Шукаєш? — Шукаю і я.
Ось, друже, свічка моя.
Ти довго шукав на півдні,
а я — на півночі дивній,
де синя крига і сніг,
шукала рішень усіх.

В країнах далеких, незнаних,
на сонячних меридіях
ми стрінемося — ти і я,
і правда — твоя і моя.

Бродивши берегами,
що хвилі обласкали,
знайшла я під ногами
слова, які шукала.

Їх обмивало море,
їх вітер ворухив,
і з громом на просторі
холодний дощ косив.

Всі гострі та ворожі –
сточив морський пісок,
усі слабкі, порожні –
водою віднесло.

Лишилися в безладді
і райдугою сяють
ті, що з життя загадки
мені розповідають.

У візерунки жваво
пов'яжуться рядками,
я ж від очей цікавих
їх захищу руками.

Р. Я.

Пряма лінія – це скучно,
проте вона кличе вперед,
а круг – благополучно
орбіту певну бере:
ані зупинки, в русі колом
кінець початку ловить хвіст,
а видається, помилково,
що у майбутнє бачиш міст.

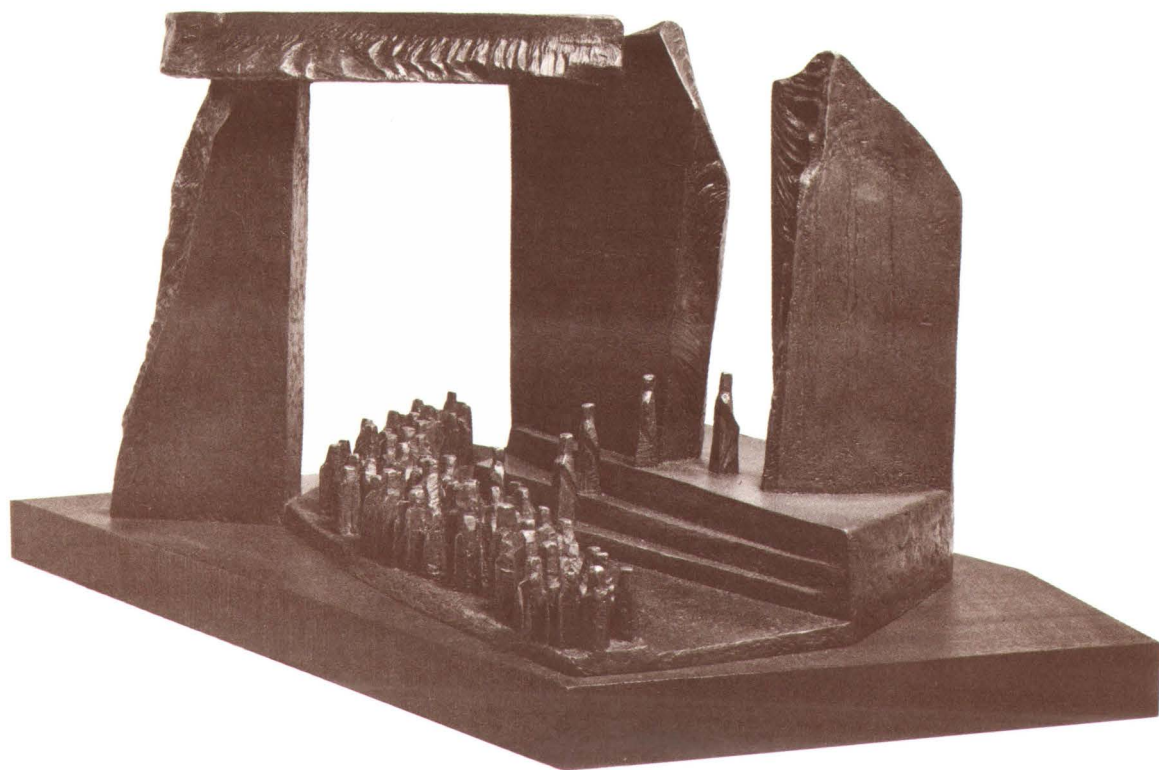
В малюнку справжнього життя,
падінь і поривання повнім,
так дзвінко лінії летять
і блискавиці грають полум'ям.

Крізь життя – босоніж – вбід!

Ідемо спроквола,
бредемо врозбід,
гуртом, чередою,
поодинокі чи в парі,
часом поруч,
а часом – далі.

Кому – по плече,
кому – по коліно.
Усі невмолимо
 грядуть
 покоління.

Завдання складне,
завдання – одне:
щоб скарби свої
на нерівній дорозі
не підмочивши,
вгорі пронести.

ВУЗЬКІ ВОРОТА

Думку голу,
безпритульну
лагідно візьму,
словами укутаю,
римою обійму.

Блукатимем по світу
удвох з цих пір,
з моїм корявим посохом,
кроками, без поспіху
підемо до зір.

Я хочу, щоб слово
спокійно світило,
без зайвих прикрас
і пустих переходів
в далекі висоти
здіймалось по сходах .

Сповідь немудру
сказавши спроквола,
розсипавши букви,
розкинеться слово
зористим пунктиром
на небі бузковім.

Несподівано вірші зайшли
в мої дні недоладні, сумбурні,
розмови свої повели
часом лагідні, часом бурні.

Взяти б вірша, немов черпака,
у небі зірки зачерпнути,
до хати внести тайкома,
а згаслі свої – забути.

Якби дати віршем-кресалом
таку вогняну відсіч,
щоб над життям запалали
пожеж тисячи тисяч !

Мамі

Очі йому навіщо?
Не бачить – просто шкода:
отам старий цапище,
тут дім, а тут колода.

Невже нічого більше?
Що, власне, значить "бачу"? –
Що цей будинок нижчий
за другий той неначе?

А може бути й так,
що бачити – це чути,
як сонячна ріка
струмить по стрісі круто,
і що ота трава,
яка під колесом
розчавлена лежить,
в корінні ще жива;

що сміх буває плачем,
що втеча – вороття,
і все в житті інакше,
ніж ока відбиття.

Три – п'ять – сім –
ніколи днів не злічим!
Час не має межі –
біжить – біжить – біжить!

А що як невпинний біг
частин, електронів усіх
на місці враз зупинити –
чи буде час тоді жити?
Невже у вагадловім кроці
в його дерев'яній коробці
шукати доказу вперто,
що маємо час попереду,
майнув він позаду і вмер,
але ніби є й тепер,
за годиною знову година?

А може і зовсім немає
тих років,
хвилин,
годин,
і час причалу не знає –
стоїть, без початку і краю?...

Синові Юркові

Що ж йому подарувати
в день народження, його свято?

Дарувати хіба я в силі
легкі тіні на снігові синім?

Або хвилі морської гребінь?
Або усмішку місяця в небі?

Принести я б хотіла з собою
перший промінь зорі весною,

і вітру дотик змінний,
і ранній іній осінній.

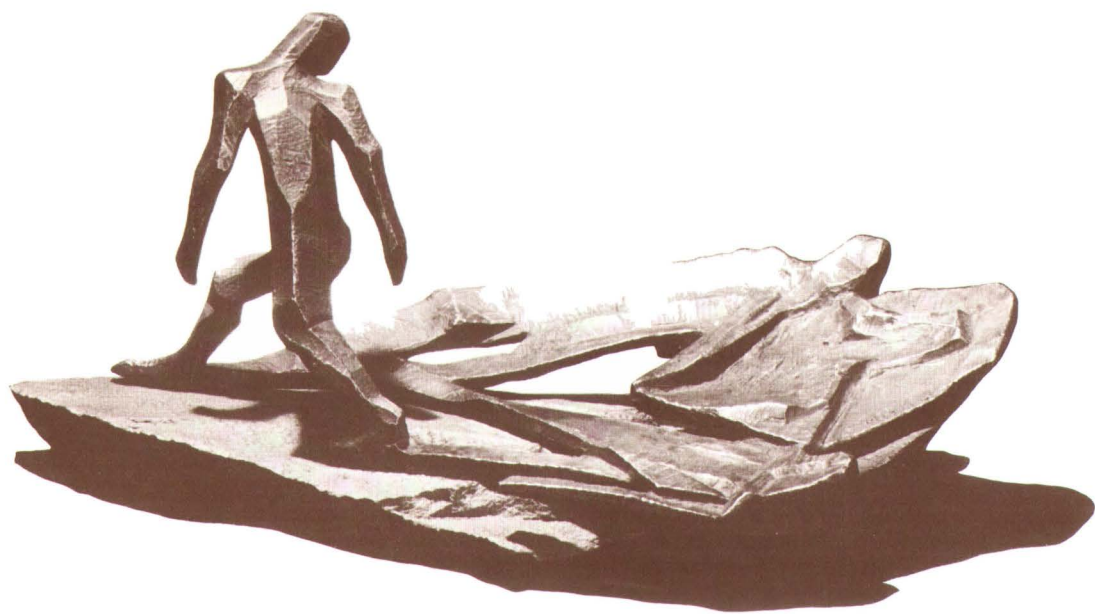
Я в той день йому просто скажу,
що я вірша для нього складу,

в ньому сніг і хвилю морськую
лиш йому одному подарую.

Назад обернися йдучи
порохами життєвих доріг —
скільки відміряв землі
циркуль кроків твоїх!

Бували кроки прямі —
тоді бував ти рад;
часом кроки киві
вели тебе назад.

Та все ж, уперед незмінно
до меж останнього краю
кроком ідеш невпинно,
а зорі згори споглядають.

НЕВІДСТУПНЕ МИНУЛЕ

• •

Круг життя замкнеться
простий і ясний,
вже не буде завтра –
час пішов у сні.

Вже було майбутнє,
а минуле – буде,
час усі завади
назавжди забуде,
і його границі
розійдуться в вічність,
попливе луною
миті безконечність.

Коли сонце долу схиляється –
– тіні темніші;
Коли слід життя кінчається –
– думи ясніші;
Здалека сонце освітить
оком косим
Тіні, що в літню спеку
згубили роси,
Від яких відійшли розгадки,
розлетівшись лунко:
Світло денне, тверезе
бентежить думку.
Погляди сонця нерадо
зійшли з доріг,
Розшифровані всі шаради
лягли до ніг.

..

Піснею невгамовною
рветься назовні вірш.
Думи мої бездомні
в далі нічні, бездонні
кинув чомусь — і зник...

Часом здається,
що ти самотній,
криво плететься
доли вінок.

Чомусь забули –
чи не сміли –
вплести рясніше
лілій білих;
стебло їх йде
у глибину,
де тільки тиша
і спокій сну.

І завеликий,
надаремно,
кульбаб прекрасних
обережок –
неначе днів минулих тінь,
їх зносить вітер
в далечінь.

Лізі

Самотности голий дім
на острові долі пустім.

Тут туга панує скрізь,
а радість – нечастий гість,
час має тут свій закон.

Вогнями чатує з вікон
і блукає одне вночі
безсоння, друга ждучи.

СКЕЛІ САМОТНОСТІ

Криваві заходу рани
до ранку загоїть ніч;

а як брата брат поранив,
помогти нікому невміч.

Любов із глибин підпілля
даремне шепоче "люблю",

а брати́ отруту-зілля
як дар один одному шлють.

БАТЬКОВІ

Хай проб'ється голос мій
крізь час, землю і море —
я тобі свою пам'ять несу,
і любов, і сум, і горе.

Ти пішов,
домовить не встиг.
Закули
слово
в диби.
Життя твоє
в яр крутий
зіпхнули,
зайве ніби.

У байдужім сибірським краї
ти загинув, долі немилий,
та живого тебе зберігаю
в моїй тузі, що сльози не змили.

..

"Завоюймо небеса!
Знищимо Сатурн!
І по світі рознесем
пил космічних урн!"

Я ж до неба підійду
і попрошу тихо
від людей зорю спасти,
відвернути лихо.

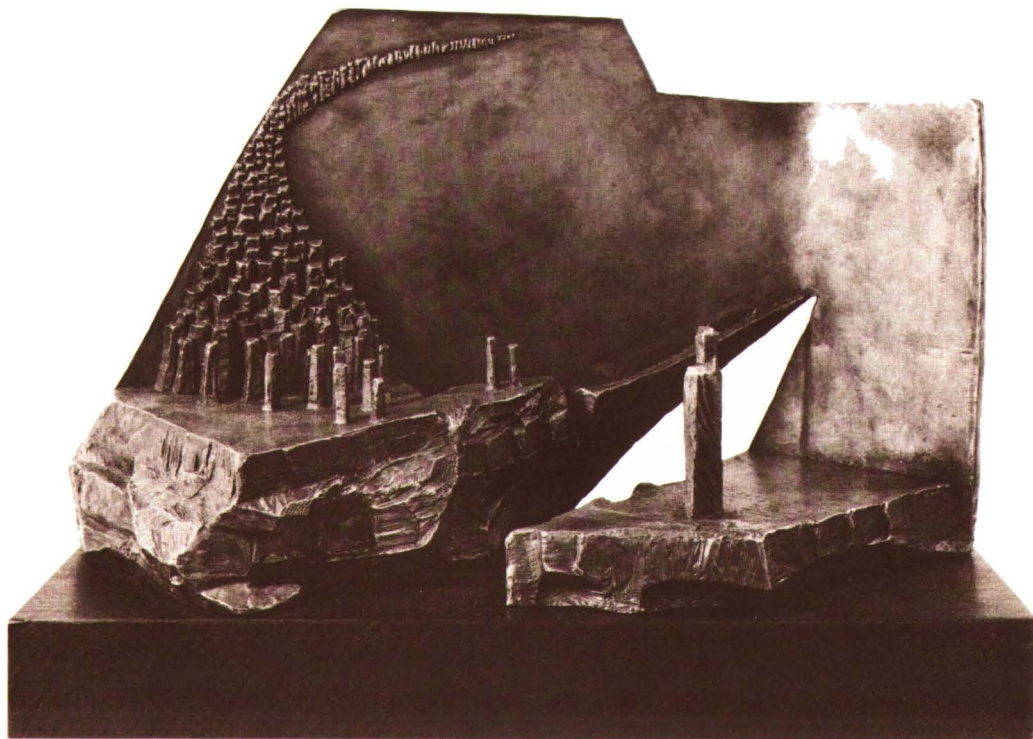
Спалене жовте жито.
Ви ж його і спалили!
Ви, що залізним копитом
землю оцю розчавили.

Землю треба, як милу,
берегти єдину-одну;
і тільки любови хвиля
загасить вогняну війну.

Подіями-зливою збиті
падають долу дні,
нашу земну обитель
скоро сховають вони.

Тоді почуємо тихий
шелест колишніх днів —
в них, умираючи, диха
повість весняних снів.

Побачим тоді відразу
в слабкому струмі проміння
все, що в зайвій образі
згарячу били камінням.

ГОЛОС У ПУСТЕЛІ

• •

...Поміж кригою вода
вирує заворотом,
а в небі – зірка золота
стоїть за поворотом.

Лютує дика каламуть,
зіткнувшись, лід гуркоче,
до зірки в небо заплеснуть
свій гнів пучина хоче.

Коли розплеще до кінця
негоду чорний вечір,
весела піде до вінця
тоді зоря безпечно.

Дні простягнуть тіні
через покоління,
і моє "тепер"
полетить луною –
сміхом чи сльозою.

Знаю, мій нащадку,
знайдеш в своїй долі
слід моїх тривог,
болей, перемог,
як я гаптувала
днів моїх рядок.

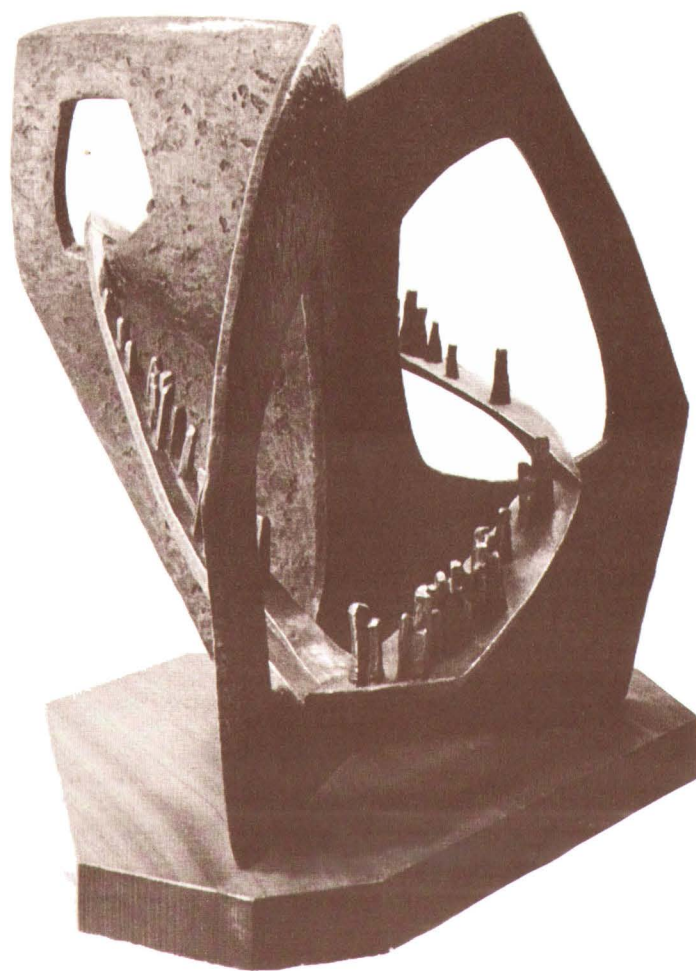
І за тінь мою
на отім шляху,
що тобі пройти,
наперед – прости!

Біжимо шляхом безкраїм
паралелей, меридіанів,
бідну землю ділим, краєм,
в метушні сусіда раним.

Він і близький і далекий,
друг праворуч – друг ліворуч;
серед натовпу самотні
всі простуємо ми поруч.

Споглядаєм краєм ока,
рукавом щоб не торкнутись,
ненавидимо й кохаєм
мимохіть, щоб не зіткнутись.

Паралельні ці рядочки,
що їх пустка розділила,
тільки в тих зійдуться точках,
де страждання слід згорілий.

ВЗДОВЖ ЧЕТВЕРТОГО ВИМІРУ

Сьогодні постукала
 в двері зелені,
А краще, може,
 було в бузкові?
За дверима зеленими –
 день буденний,
А за іншими, може,
 мрія чудова?...

Хай серце в безвість стукотить,
хай помиляється і тужить,
та день раптово набіжить –
і двері навстіж –
загориться
як сяйво,
мріяна жар-птиця.

Хіба помріяти не вільно,
щоб верби плакати перестали,
щоб нам іти вперед дозволено,
не спотикатись об деталі,
і сонце, обійшовши колом,
на день молодшим повернулось?

Помріймо, друже, щоб довкола
у казку дійсність обернулась.

Корінь питиму жень-шень —
кажуть, віку добавляє;
в щастя вцілю, як в мішень —
кажуть, що воно буває.
На лугах шукать піду
троякого зілля,
ожеледицю-біду
прожену звідсіль я.

Я карточний дім
хотіла б зложити,
і в домі тім
хоч день пожити;

на дні річному
погратись з йоржем,
у танець піти
удвох з вітерцем.

Злетіти б мені
кометою вдаль,
прокреслить в пітьмі
золоту спіраль.

Стрілою злечу,
в мету влучу,
хочу роздути
життя свічу!

..

Ах, морок ночі!
Ти мені голову
не мороч!
Ніч сама в пільмі
заплутана
і тягне за собою,
страхами закутана,
мов хутра полою.

Як день засріблиться
і крилами жар-птиці
розкриє небо віки,
відразу ти —
навітьки!

Вас три: котрий важніший?
Хто кращий, а хто гірший?
Завтра, вчора, сьогодні? –
Не свята, а просто будні.

Вчора – на пам'ять залишу,
сьогодні – трохи підправлю,
порох треба вчорашній здути,
щоб дню новішому бути.

А завтра – звичайно, потрібне:
вчора й сьогодні рівно
свій досвід йому позичать,
щоб був, як святові личить.

Виходить — немає днів,
які можна було б мені
без жалю геть за віконце —
день кожний потрібний
конче!

Хай вітер крізь мене свище –
протягом наскрізь життя!
Перепони стануть нижчі
і врозтіч геть полетять!

– Сонце, спустися, світе,
заходь і будь мій гість,
Твій промінь наскрізь просвітить
мене в мозкову кість!

Життя візьму крупинку,
життя зачерпну ковток,
І веселкову картинку
повішу на кожний кілок.

Роксані

Крапки поодинокі
лінією взяти
самітні й далекі
докупи поєднати.

Знайди мені, доле,
друга, й олівцем
поєднай на щастя
у одне кільце.

ДУШІ-БЛИЗНЯТА

Не розлучиш і водою — нас з тобою,
Побредемо крізь поля — ти і я,
В лузі тім, що над рікою — ми з тобою
Незабудок наберемо — оберемок.

Бенові

Моїй весні — три роки;
блукала без шляху,
зайшла нечутним кроком
в мій замок на піску.

Услід прийшов мій милий
у замок за весною,
і звук неповторимий
простого "Будь зі мною".

Весні моїй три роки
сьогодні на світанні,
вона ввійшла в мій замок
у січні, без вагання.

Я дихати рада,
сміюся щасливо
та гру життя
вивчаю примхливу:

як дощик сліпий
її шарада –
то сонця сміх,
то сльози градом!

Соняшник-голову
сонцю назустріч –
хай суму слід
загоїть хутче!

Бува, душа млявенька
плазує поволеньки
тим слимаком без клопоту
по стежечці утоптаній,
стрімкий схил оминаючи,
зі страху умліваючи,
бо в хатоньці крухенькій
рятунок поганенький.

Тоді піщинка кожна
стрілою – гострим вістрям
безжалісно врізається
і раниць тіло-тісто.

Та ось душа весною
від вітру стрепенеться,
і страхами оковане
коло розірветься.

Над буднями безбарвними,
як райдуга весела,
вона полине радісно
високо понад села.

Думки летять зигзагами,
стрімкими переливами
вриваються, врізаються
осколками та звивами.

Збудили заводь заспану –
туман зайнявсь загравами,
і рими різнобарвні
по небу линуть згряями.

Пробудилась
 від сну
вже квітнева
 снага,
та весна
 без вікна
і сумна
 і тісна.

Ви, квітневі
 трелі,
задзвініть,
 заспівайте,
я впущу вас
 у двері,
празник мій
 починайте !

Сніжні сні –
 де ж вони ?
Линуть співів
 дощі.
Сонце, друже,
 сюди !
Завторуй нам
 мерщій !

В цей травневий юний день
на дорозі звільна
сіла, відпочить лишень,
легка кулька мильна.

На шоку її лягла,
як серпанок зрання,
веселково-синя мла —
нерозлучник травня.

Я хотіла пригорнути
милого блукальця,
як до щастя, доторкнутись
на хвилинку пальцем.

Ледве він затріпотів
у моїх долонях,
бризнув іскрою — злетів
в пам'яті безодню.

Небо торкнутись землі захотіло –
падає пальцями
літньої зливи
просто з похмурого хмарного тіла.

Та по асфальті даремним ударом
пальці його
розливаються даром
в калюжі ажурні
по тротуарах .

– Небо, лиши ти місто закуте,
якщо бажаєш
землі доторкнутись!

Небо зраділо, райдуга-усмішка
барвами грає.
В березовім гаю
конвалії пестить
долонею нишком.

Подивлюсь, як після ночі
жалюзі розкрило очі:
у півсні зідхнувши тяжко,
розвело широко ребра
і відразу, як та зебра,
стали стеля і стіна.
Тут подалі від вікна
заховалась тінь нічна,
так щоб промінь косоокий
не порізав ненароком.

А коли крізь штори-ґрати
день втече, щоб ніч поспати,
знов виходить із кутка
господиня — тінь важка.

Ти, хвиле, мене не лякай,
гребінь грізний не підіймай –
я з тобою зовсім не спорю,
визнаю перевагу моря!

Та стривай, я тебе обманю:
подивлюся в очей глибину
і, враз підстерігши час,
я тобі на спину – шасть!

Ти розсердишся та запінишся,
забурлиш і вгору кинешся,
та тобі тепер не втекти –
нам з тобою разом пливти!

Щось лу́на
вже дуже хоче,
хоче дуже,
як подужа,
хоч би тільки
тільки літо
всіх лишити
без одвіта.

Хто захоче –
зарегоче,
луна хоче
чи не хоче,
регіт грубий,
наче труби
буде, звісно,
як навмисно,
повторяти
разів двісті.

За городи,
геть у гори,
луна гонить
голос голий,
гучний голос
гонить, гонить,
раз підійме,
знову зронить,
геть за гори
вглиб загонить.

Я сьогодні споглядала,
як ромашка в'януть стала:
налетів веселий вітер,
позабувши все на світі,
став пестить мою ромашку –
серце вітра – нарозпашку!
Пелюстки повідривав,
своє щастя відгадав.
І за щастям, навпростець,
полетів той вітерець.

Весною ранньою
з-під скелі крайньої
струмок-кумедник
іскриться фразами,
дзюрчить, розказує
ясний відразу нам
землі щоденник.

Що бачив –
видзюрчить,
що чув –
все вибурлить
базіка той;
розкаже берегу,
позаду й спереду
кушеві й дереву
– і нам з тобою.

Секретів низку
дівочих різних
розвіяв вітер –
гірш вітрогона
нема на світі!

Земля, звичайно,
не держить тайни –
на вітер кине,
а він і радий
її роздути,
перевернути,
піщинку в гору
обернути.

Коли ваша ласка зі мною піти,
вам радості слід допоможу знайти;
подалі від шуму та від юрби
незримої знайдемо відтиск стопи.

І я покажу вам, як в легкім бігу
там, на неторкненім першім снігу
радість від тіні своєї втекла –
вона без тіні ввесь день жила!

Ми будемо далі сліди читати:
тінь ніяк не хоче відстати –
знов за радістю стала йти,
і радість без тіні нам не знайти.

Тіло моє, ладо,
де край твоєї влади?

Моєї волі слово —
це тобі закон,
і без заперечень
примху пустотливу
я беру в полон.

Та коли у липні
ніжно розіллється
перелив цикад —
ти розброїш варту,
мій зруйнуєш сад,
скажеш: чого ж вартий
думки зграйний лад? —
Це міражні жарти.

Може нашу путь
роздвоїти просто:
тобі ж до землі,
а мені — у простір!

Мій шлях ясний був,
простий був ріст:
пройшла недовгий
з дитинства міст.

Змінив долину
глухий байрак,
круту стрімнину
покров будяк.

Іду все далі,
зір — в далечінь;
раптом до ніг
упала тінь.

— Ти, тінь вагання,
не крий мети,
в житті з тобою
не можна йти!

Випадковий і звичайний
день підійде тихо ззаду,
скаже: "Мила, пострівай,
все, що роки накопили,
прибирати час в комору
перед бурею знадвору".

Сонце меркне, небозвід
хмара криє чорним боком.
Совісте, як громозвід,
мідним дротом понижи
землю мокрую глибоко!

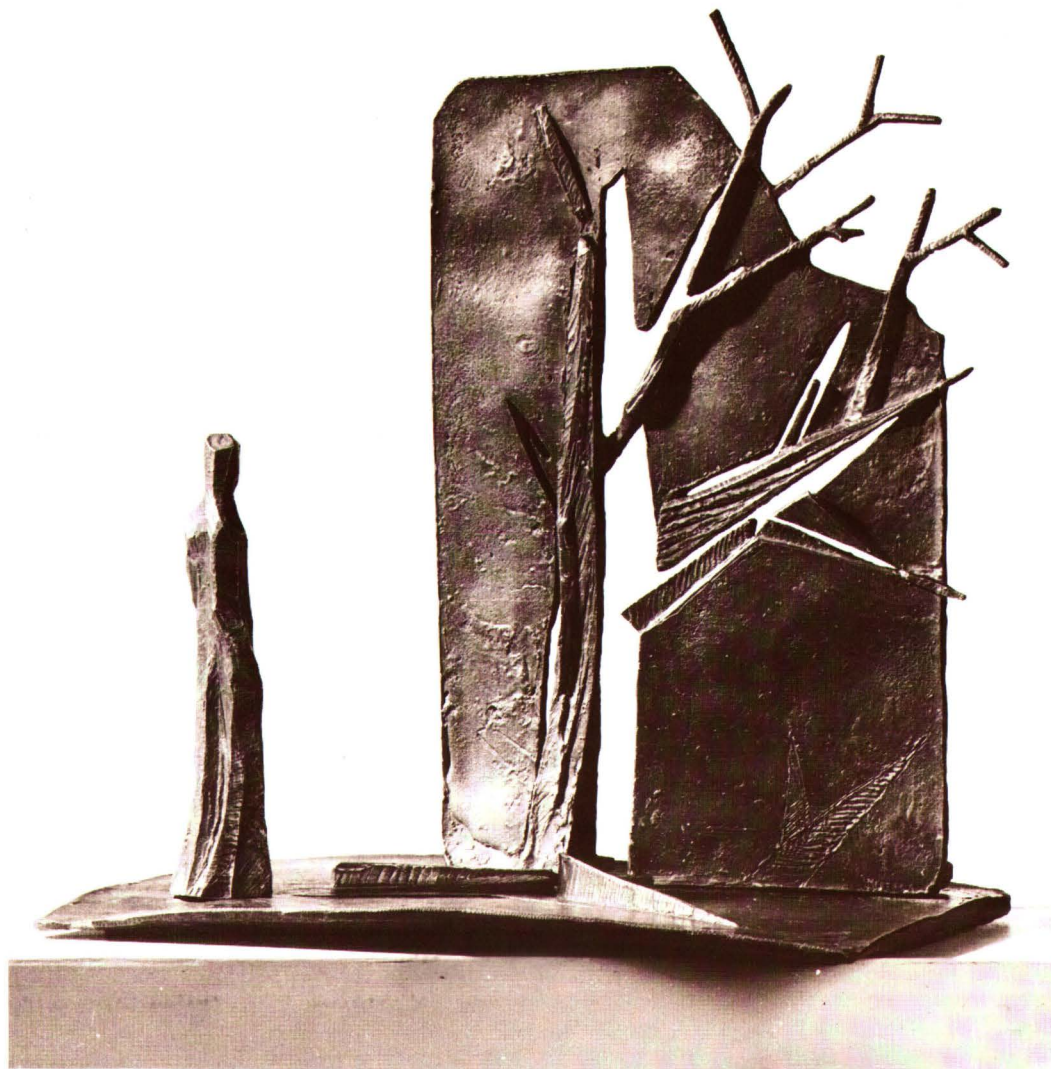
Десь за морем тихі житла,
небо мріє в пасмах світла;
буря краєм обійшла
дні безхмарні того літа.

Я приймаю тебе, природо,
у деталях і без прикрас,
з усією мінливою вродою,
несміливим світанком, в негоду,
в урочистий заходу час.

Земле, до чого ж гостинний
твій притулок зелених левад!
Навіщо даруєш, наївна,
людині дари своїх надр?

Засмітила тебе зухвало,
крокує віками крізь війни,
несе грибовидні хмари
на зміну хмаринкам вільним.

Вже недовго мені тут лишатись,
час додому, до сонця спокою.
Та пориве у простір — стривай!
Як мені від землі відірватись
ахіллесовою п'ятою?

ОСІНЬ

Небо над вечір барвами грає –
 райдужним палом,
 палевим валом
 хмари повстали над ставом запалим.

В серці вечірнім зорі встають:
 сонця доволі –
 світло поволі
 стало срібlistим – це зміни у долі !

Променю срібного тиха пора
 в'яжеться з плетивом
 зла і добра –
 долі моєї сріблиться коса,
 сива в волоссі сєє роса.

Пам'ять промінням жагучим
вечір дальній торкнула,
в споминах сяйвом майнуло
кохання оте неминуче.

Вітер відносить бистрий
пам'яті промінь в тумани,
гасне вечір обманний,
тануть споминів блиски.

І в сніг, і в дощ тужливий
на тебе, травню милий,
чекала, як на рай,
а він сказав: "Віддай!"

Затис його в кулак
і сунув абияк
мій травень у мішок,
а на устах – смішок.

Ошукано мене –
без травня рік мине;
збиточнику – забава,
а я – в кільці удава!

Хотів її пригорнути
серцем короткозорим,
очі її збагнути,
руки торкнутися зором.

– Чом ти ближче не станеш? –
думок снується низка, –
– Серце нехай розгляне
очі твої зблизька!

Але огорнув туман
постать її пеленами,
аби сховати обман
очей отих зеленавих.

..

В дитинстві земля нам ближча —
 рідні усі билинки,
 нам вітер-приятель свище,
 дарує дощ росинки.

Тепер — асфальт пекучий
 свою жалобить спину
 під наш каблук колючий
 і під машини шину.

Стати б за трави нижчою!
 Томлюся в асфальтних лапах!
 До землі притулитися ближче —
 рідний відчути запах!

MICTO

Чому, чому? —
почути хочу.
Чому, чому? —
питають очі.

Чому відкритий
путі кінець?
Чому незримий
її Творець?

Чому, зітхнувши,
у край зелений
понісся вітер
сам, без мене?

Чому деревам
вік стояти?
Їм теж потрібно
когось кохати.

Чом задалеко
сяє мрія?
Чому мій зір
вологість криє?...

Я поміряла б кулю земну –
та де земля починається?

Хвилю простежила б я морську –
та куди ж вона ховається?

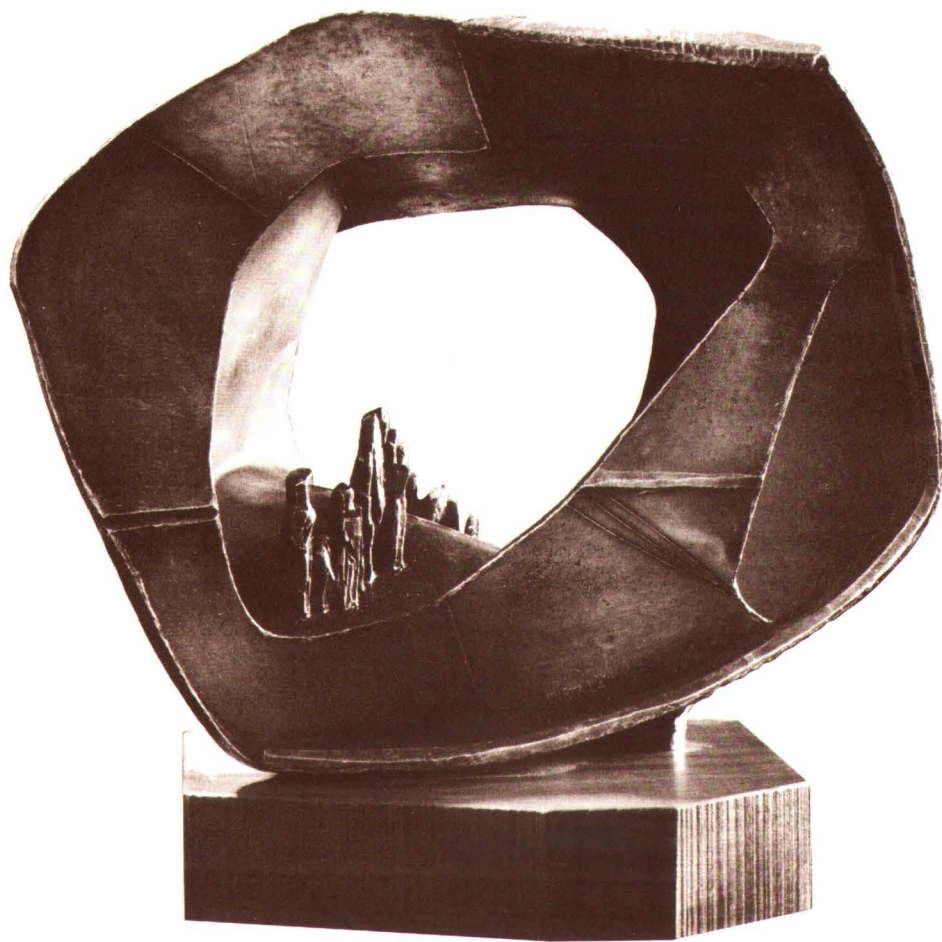
Зазирнути б мені за неба край –
але ж небо де кінчається?

Шукала б дорогу в далекий рай –
та як вона називається?...

Скажи, земле моя,
хто я?
Схиляються квітки:
ти в нас... в нас ти...

Стривай, доле моя,
де я?
Тремтить гілля в огні:
у нім... в мені...

Скажіть мені, моря,
хто я?
де я?
Вода мені іскрить:
у всьому... скрізь...

ЧАС МОВЧАННЯ

На вітрилах я трьох — по воді,
на поверхах трьох — в самоті.

На долішнім —
в темному сні
думка тоне,
як талий сніг.
Двері щільно
туди замкну,
щоб у прірву
сон не стягнув.

На поверсі другім —
світання,
весняного вітру
вітання,
заглядає в очі на мить
неба лагідного
блакить.

А на третім,
на найвищім,
мені сяють сполохи віщі.
Пророкує там голос тайний,
не залітний,
не звичайний,
а той, що з самих глибин:
цей голос на світі
один.

Він то грім,
то шепіт у сні,
то ляпада,
то ватри ясні,
підійме вогненні вежі,
в степовій розіллється пожежі,
і при світлі його знайду
зірку втрачену
провідну.

Пам'ятаю,
що там вгорі
не в уявній, примхливій грі,
а насправді,
з висот до мене
промовляло
світло надземне.

“ ”

Не буває долин без гір,
одинцем не вестимеш спір;

Тіні там, де сяють вогні,
і на кожне "так" є "ні";

Без води — хвилям не бити,
без любови — як можна жити?...

Коли думку спіймаєш правдиву,
непідроблену і сміливу,
що на світло твоє залетіла,
не зімни, не зламай тонкі крила,
хай зміцніє і в неба блакить
поза хмари з тобою летить.

Плекатимеш мовчки самітний,
то почувеш слова заповітні,
а розкажеш комусь —
як знати? —
можуть тайну твою розплескати,
і зникне тоді вона,
тільки бризки зітреш з вікна.

Світла все більше, більше!
До мене лети,
світи, комето, ближче!

Тебе візьму
руками ніжно,
і заструмує
білосніжний
крізь пальці
промінь твій,
і, мовчки стрінувшись,
зіллється
він з променем
моїх надій.

ДО СВІТЛА

Завжди отак буває:
як доля без кінця
тебе з шляху збиває
без дозволу Творця,

То Він повідкриває
зненацька всі путі —
і до порогу раю
так просто підійти.

Там квіти при амвоні
яскріють неземні,
і ніжно передзвони
струмують до землі.

Душу провір камертоном:
яким відгукнеться тоном –
прокльоном ?
Радісним
передзвоном ?

В душі, де оркестр голосистий,
спокою немає місця.
Хай замість
бравурних акордів
та сурм
неприступно-гордих
в ній світиться
ледве помітно
пісня сопілки
блакитна.

Її сріблястий тон
з життям бринить в унісон,
і є в сопільчиній пісні
приспів –
весняний вісник.

Він дзвенить на зов камертону
травневої радості
райдужним дзвоном.

Буває, доля не добачить,
не розібравшись, поспішить
і тайники в моїй душі
туманам ввірить необачно.

Неясні обриси шукань,
пільма мету заволокла,
у непрозорих шибках скла
химерні нариси бажань.

Відкрившись поривам вітру,
повстать і розігнать тумани,
і незагоєні ще рани
цілющому віддати світлу.

Я долі поміч пропоную,
і, загостривши олівці,
зигзаги пошуків душі
у всіх деталях намалюю.

Надією тепер я тішусь:
не переплута, як раніше!

Для сьогоднішнього дня
ново-білосніжного
З бору запаху несу
соснового, ніжного.

Приберу з його шляху
камні гострогранні,
Та з обличчя прожену
геть тумани ранні.

І засяє білиною
шлях його неходжений,
Шлях недовгий і прямий,
шлях новонароджений.

Як його оборонити
від пустого звиву,
Білину охоронити
від суєтного пилу?

Розв'яжу я всі вузли,
відпущу на волю –
Хай гуляє день новий
на роздоллі в полі!

Спрагу пошепки втиша
вітер тихий в комишах,
пересохлою губою
ловить бризки над водою.

Близько стихлих берегів
іскри зірок-світляків;
сон спустився з висоти
дзвін послухать самоти.

Осик осінніх сірий плач;
звело гілля посохлі пальці,
плете безшумно, наче ткач,
туман на павутинних п'яльцях.

Тривожно листя шарудить,
до ніг віджилий ворох стеле,
та впав, піднявшись на мить,
відбитий мокрим небом шелест.

Вітра примхою сполошений
влав на море
колос скошений.

Хвилі колос колисали —
підіймали,
вниз спускали,
віднесли в глибини
темносинії,
де живуть акули
тай актінії.

Море надвечір вже зморене
зіркою морською п'ятипалою
в небосхилі ловить зорянім
місячне проміння палеве.

Щаслива бабка – все стрекоче,
її зеленкуваті очі
до наших не рівняти –
повторений тисячогранно
весь світ здається кращим,
і в призмі райдужній проміння
стає прозора до коріння
вся суть таємна сотворіння.

Та чудо-зір подарували
нажаль, тій бабці зовсім марно:
щоб зрозуміти, чом так гарно
стоять похилі комиші,
або чому зоря прекрасна –
їй треба мати зір душі.

Ах, слова, слова!
Все бур'ян-трава!
Виполоти б вас,
поперебирати,
ранком в ранній час
повикошувати!

Коли б відшукати
поміж слів слова,
від яких іде
кружма голова,
від яких душа
солов'єм співа,
і ясніє день,
усміх на устах!

В кривий уламок
колотого скла
Моєї мрії
крапля затекла.

В крутому зламі
тричі заломися,
Стожаром райдужно
злеті і знов вернися!

А щоб надії
іскра не втекла,
До сонця оберну
відламок скла.

..

Вітрові кинусь в обійми —
вихорем думку здійме,
серцем збагне безкраїм,
зброю в страхів відійме.

За краєм, де хмарна сила
кулями граду била,
вітер, мій друг летючий,
розкриє життя вітрила.

Вирву терни з серця!
Ринуть потоки сонця,
пульс наповнять украй –
бризки до неба нехай!

В пульсі гарячим – палання,
сонця й життя єднання,
полум'ям плеще приплив –
радості ясної зрив!

Порох топчи копитом,
голос жени відкритий,

Ген-ген далеко,
у край, де жити легко.

Голос у горлі горить,
пил від копит – кипить !

Вільний голос – грім !
Пил стовпом – як дим !

Волі і гніву пожежа
іскрами небо мережить !

З М І С Т

Передмова	3
---------------------	---

СКУЛЬПТУРИ

Вузькі ворота	9
Невідступне минуле	17
Скелі самотности	23
Голос у пустелі	29
Вздовж четвертого виміру	33
Душі-близнята	43
Осінь	63
Місто	69
Час мовчання	73
До світла	79

ВІРШІ

Шукаєш? – Шукаю і я	5
Бродивши берегами	6
Пряма лінія	7
Крізь життя босоніж	8
Думку голу	10

Я хочу, щоб слово	11
Несподівано вірші зайшли	12
Очі йому навіщо	13
Три – п'ять – сім	14
Що ж йому подарувати	15
Назад обернися	16
Круг життя замкнеться	18
Коли сонце долу схиляється	19
Піснею невгамовною	20
Часом здається	21
Самотности голий дім	22
Криваві заходу рани	24
Батькові	25
Завоюймо небеса	26
Спалене жовте жито	27
Подіями - зливою збиті	28
Поміж кригою вода	30
Дні простягнуть тіні	31
Біжимо шляхом безкраїм	32
Сьогодні постукала	34
Хіба помріяти не вільно	35
Корінь питиму жень-шень	36
Я карточний дім хотіла б	37
Ах, морок ночі!	38
Вас три	39
Хай вітер крізь мене свище	41

Крапки поодинокі	42
Не розлучиш і водою	44
Моїй весні – три роки	45
Я дихати рада	46
Бува, душа млявенька	47
Думки летять зигзагами	48
Пробудилась від сну	49
В цей травневий юний день	50
Небо торкнутись землі захотіло	51
Подивлюсь, як після ночі	52
Ти, хвиле, мене не лякай	53
Щось луна вже дуже хоче	54
Я сьогодні споглядала	55
Весною ранньою	56
Коли ваша ласка	58
Тіло мое, ладо	59
Мій шлях ясний був	60
Випадковий і звичайний	61
Я приймаю тебе, природо	62
Небо над вечір	64
Пам'ять промінням жагучим	65
І в сніг, і в дощ	66
Хотів її пригорнути	67
В дитинстві земля нам ближча	68
Чому, чому?	70

Я поміряла б кулю земну	71
Скажи, земле моя	72
На вітрилах я трьох	74
Не буває долин без гір	76
Коли думку спіймаєш	77
Світла все більше	78
Завжди отак буває	80
Душу провір камертоном	81
Буває, доля не добачить	82
Для сьогоднішнього дня	83
Спрагу пошепки втиша	84
Осик осінніх сірий плач	85
Вітра примхою сполошений	86
Щаслива бабка	87
Ах, слова, слова!	88
В кривий уламок	89
Вітрові кинусь в обійми	90
Вирву терни з серця!	91
Порох топчи копитом	92